اعوذ بالله من الشیطن الرجیم

بسم الله الرحمن الرحیم

جادوی شیاطین (قسمت یکصد و چهل و ششم)

طهارت (بخش چهارم)

طبق فرموده خدای حکیم در قرآن، دوران قاعدگی و زایمان برای زنان همراه با اذیت است و این نوع اذیت، آتش و گرمی وجودی آنان را میزان و تنظیم میکند و گرنه زنان خود به تنهایی توانایی این کار را ندارند. در مقالات درمان بیماری ثابت شد که سردی مهمترین و محور اصلی درمان هر نوع ناهماهنگی جسمی و روانی است. قاعدگی هم مثل یک سردی برای زنان عمل میکند که آتش و گرمی پیوسته آنان را تنظیم میکند. البته اگر بوسیله قرصهای شیمیایی و سایر روانگردانها بی اثرش نکنند. آیه خیلی مهمی در این مورد در قرآن ذکر شده است که میتوانم بگویم تمام مشکلات روانی زنان را به نحو احسن حل خواهد کرد.

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿۲۲۲﴾

از تو در باره عادت ماهانه [زنان] می پرسند بگو آن رنجی است پس هنگام عادت ماهانه از [آميزش با] زنان كناره گيری كنيد و به آنان نزديك نشويد تا پاك شوند پس چون پاك شدند از همان جا كه خدا به شما فرمان داده است با آنان آميزش كنيد خداوند توبه كاران و پاكيزگان را دوست می دارد (۲۲۲)

در قرآن بعضی آیات با عبارت يَسْأَلُونَكَ آمده است و این واژه هر کدام در مورد موضوع های مهمی می باشد که خدا بوسیله این آیات نکته های بسیار مهمی را برای ما بیان می فرمایند. بشر از بدو خلقت با قاعدگی آشنا بوده است و اکنون هر کسی میداند که قاعدگی چیست، اما راهکارها و نکات مهمی در آیه نهفته است که خدای حکیم میخواسته اند اینها را بیان دارند و البته بشر این نکات را توجه نمی کند.

زنان در آن روزها، اذیت میشوند و البته امروزه متاسفانه زنان بوسیله قرصها و داروهای شیمیایی این تغییرات را در خود خاموش میکنند و این اشتباه بزرگی است. تحمل این رنج، آتش و گرمی وجودی آنان را تنظیم میکند و بعد از قاعدگی ، زندگی نرمالتری خواهند داشت و از بیماریهای زنانه مصون خواهند بود. انسانها هر چقدر که طبق نظام رحمانی منطبق تر زندگی کنند و سردی های نظام رحمانی را پذیرا شوند، جوابشان را بی حساب می گیرند. وقتی در نظام رحمانی صبر کنی و در این راه رنج بکشی، مزدش را خواهی گرفت (إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ**).**

قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۱۰﴾

بگو ای بندگان من که ایمان آورده اید از پروردگارتان پروا بدارید برای کسانی که در این دنیا خوبی کرده اند نیکی خواهد بود و زمین خدا فراخ است بی تردید شکیبایان پاداش خود را بی‌حساب [و] به تمام خواهند یافت (۱۰)

خدای رحمان بخشنده است؛ وقتی سردی ها و سختی های معمول نظام رحمانی را تحمل کنید، اجرش را خواهید گرفت. سیستم ایمنی بدن انسان، به معنای واقعی هوشمند است و هربار که دردی را تسکین دهد و مشکلی را حل کند، برای دفعه بعد، هوشمندتر میشود و بهتر عمل میکند. عدم احساس درد در بیماریها، سیستم ایمنی بدن را فریب میدهد و آن را همچنان کودک و بی تجربه نگه میدارد. مردم بوسیله قرصهای مسکن و مخدرات، هر دردی را از بدن خویش حذف میکنند و سیستم ایمنی بدنشان را از یادگیری و ارتقاء محروم میکنند. قاعدگی برای زنان حادثه بدی نیست که با درد آن مقابله شود، این حادثه در دوران زندگی یک زن، یکبار دو بار پیش نمی آید که یک حادثه عجیب بحساب آید. خدای رحمان آن را در وجود آنان گذاشته است و جزو تفکیک ناپذیر سیستم وجودی شان است. خدا خودش می فرماید که قاعدگی نوعی اذیت است (قُلْ هُوَ أَذًى)، یعنی باید بگذارند روند طبیعی آن طی شود و آن را بوسیله مسکن و قرصهای شیمیایی قطع نکنند، تا آتش و گرمی وجودی زنان کاملا مثلا اولش تنظیم شود. کلمه اذیت که در آیه ذکر شده است، به معنای اذیت مضر نیست، بلکه این یک نوع اذیت سودمند است.

در این دنیا همه چیز به نوعی حافظه دارند، سیستم ایمنی بدن انسان هم حافظه دارد و از عملکرد خودش یاد می گیرد. خدا در آیه می فرماید که هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ **یعنی دوران قاعدگی اذیت است و در آن دوران از زنان دوری کنید. وقتی خدا می فرماید که دوره قاعدگی اذیت است، یعنی یکی از خصوصیات دوران قاعدگی اذیت شدن طبیعی است که نباید این خاصیتش را از بین برد. باید دوری کنید در آن روزها از آنان؛ زیرا در آن روزها، پاکسازی نار و گرمی وجودی صورت می گیرد و ممکن است که درگیریهای ناخواسته پیش آید. به همین خاطر می فرماید که نزدیکشان نشوید تا از این مغناطیس پاک شوند** (وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ) **و گرمی و نار زنانگی خالص خویش را ریکاوری کنند. در صورتی که تحمل اذیت در آن نباشد؛ گرمی وجودشان تنظیم نمیشود و خاصیت زنانگی زنان منحرف میشود و دچار انواع بیماریهای زنانه هم میشوند.**

اگر زنان بوسیله قرصهای مسکن و مخدر و سایر گرمی ها، قاعدگی را بی تاثیر کنند، دستگاه ایمنی و کاهش درد بدن آنان، از آن به بعد براساس قرصها برنامه ریزی میکند و فریب میخورد و عملا به قرصها معتاد میشوند.

در آخر آیه می فرماید که إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ **واقعا این قسمت از آیه به چه معناست؟ چرا خدای مهربان در آیه ای که مربوط به قاعدگی و محیض زنان است، می فرماید که خدا توبه کننده گان و کسانی که طالب پاکی هستند را دوست دارد. کلمه عربی** الْمُتَطَهِّرِينَ **یعنی کسانی که طالب و خواستار پاکی هستند. این یعنی زمان قاعدگی، فرصت مناسبی است که زنان از پیوستگیهای روانی زنانه و**

زندگی روزمره مقداری کناره گیری کنند و خود را از این پیوستگیها و آلودگیها پاک کنند. شاید دیده باشید که بعضی حوادث و حرف و حدیثها در زندگی پیش میاید که زنان را بشدت درگیر میکند و آنان بطرز افراط گونه ای، جذب آن میشوند و آن را خیلی جدی میگیرند و روان آنان را درگیر میکند. خدای مهربان دوره قاعدگی را برای این کار گذاشته است، تا که این نوع پیوستگی روانی را از بین ببرد و زنان از زیر این بار روانی سبک شوند. تا وقتی که زنان این بار روانی را به زمین نگذارند، با مردشان و خانواده تضاد و کانفلیکتهایی پیش میاید. کل افراد خانواده هم باید این قانون را رعایت کنند و به این خلوت زنانه احترام بگذارند. توبه همین جور کارهاست. توبه یعنی برگشت از یک روش غلط و یا بینش غلط و یا برگشت از یک گرمی افراطی.

همانطور که میدانید ما انسانها چهار لایه مادی داریم (لایه عقل – لایه احساس – لایه ناری یا آتشی – لایه خاکی). وقتی خدای مهربان از طهارت صحبت می فرماید، منظورش طهارت هر چهار لایه است. قاعدگی فقط برای طهارت لایه جسم خاکی نیست، بلکه مربوط به طهارت لایه عقل، احساس و ناری هم هست. آخر آیه از طهارت و توبه هر دو صحبت (إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ**) می فرماید. توبه مربوط به لایه معنایی و روانی است و مربوط به جسم نیست. پس قطعا هدف آیه، فقط طهارت جسمی نیست و بلکه بر طهارت لایه عقل و احساس زنان هم دلالت دارد.**

اما طهارت این لایه ها فقط با یک طریق بدست می آید که زنان باید مقداری از حالت قبلی کناره گیری کنند و یا کناره گیری شوند. به همین خاطر آیه می فرماید که فَاعْتَزِلُوا

النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ **یعنی از زنان کناره گیری کنید و یا در بعضی مواقع کناره گیری شوند و تا وقتی که چهار لایه شان پاک نشده است، نزدیکشان نشوید. قاعدگی از نظر جسمی، یعنی خارج شدن مایعی شبیه خون از بدن. این مایع باید از بدن زن خارج شود. اما در بُعد عقل و احساس، یعنی بیرون ریختن یک سری منطقها و احساسات غلط و دور ریختنی. به همین خاطر خدا می فرماید که از آنان دوری کنید، تا که تحت تاثیر منطقها و احساسات افراطی و گرم قرار نگیرید. اینها مسائل بهداشتی جسمی و روانی زنان است که قرآن بیان میدارند و ارتباط تنگاتنگی با سلامت جسمی و روانی خانواده و جامعه دارد. اقوام پیشین سخت گیریهای زیادی در این مورد انجام میدادند، طوریکه از خوردن ، آشامیدن و حتی نشست و برخواست با زنان در ایام حیض دوری میکردند و آنان را کامل جدا میکردند. اما قرآن آن را معتدل کرد و خدای مهربان فقط از ما چند چیز میخواهد: تعادل و بازبینی در گفتار، پندار، کردار با زنان در این دوران. درگیر نشدن با آنان در آن روزها و دوری جستن تا حد امکان و بسته به شرایط در آن چند روز جهت جلوگیری از درگیریهای عقلی و احساسی. خدا زنان و مردان را آفریده است و او بهتر از هر کسی میداند که چه اموری و چه روشی برای آنان مناسب است.**

نکاتی در آیه محیض مطرح است و میتوان از آن نتایج مهمی گرفت:

۱- **نزدیکی منظورش فقط نزدیکی جنسی نیست و بلکه منظورش این است که از نظر عقلی و احساسی هم زیاد نزدیک زنان نشوید و در نخ آنان نروید.**

۲- **در این روزها زنان هم باید خودشان عزلت را انتخاب کنند و به مسائلی که لایه های آنان را درگیر میکند، زیاد نزدیک نشوند.**

۳- **قاعدگی یک زمانبندی است که به زنان یادآوری میکند که باید هر ماه چند روز آن را عزلت نشینی کنند تا که از پیوستگی روانی، احساسی، عقلی ، در امان باشند. قاعدگی یک نوع انقطاع زورکی و قطع پیوستگیهای خانوادگی، اجتماعی است از طرف نظام رحمانی. به هر حال خدای رحیم زنان و مردان را آفریده است و آن قادر متعال میداند که بهترین راه حل و راهکار آن برای زنان چیست.**

۴- **فضای مجازی لایه عقل و احساس و آتشی آدمیان را درگیر میکند. مهمترین نکته این است که زنان این لایه ها را در نظر نمی گیرند و به کَرات در فضای مجازی درگیرند و ذهن و احساس خود را مشغول میکنند. برخلاف بینش بعضی ها، فضای مجازی خلوت و عزلت نیست، بلکه شلوغتر از هرجایی است.**

۵- **بنابراین آیه** فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ **که عزلت و به دنبال آن طهارت را برای زنان میفرماید، فقط دستور به مردان نیست. قسمت مهم آن مربوط به خود زنان است که باید عقل و احساس و ذهن خود را در روزهای قاعدگی در فضای مجازی مشغول نکنند و پیوستگی آن را در هم**

شکنند. تا که طهارت و پاکی مد نظر خدای متعال بدست آید. خدای مهربان میخواهد که انقطاع و عزلت زنان در لایه های عقل و احساس هم سرایت کند تا که طهارت باطنی هم کسب شود. چون که طهارت اصلی، طهارت باطنی است.

۶- **این عزلت گزینی چند روزه زنان در ماه، به نفع مرد و کل خانواده است که آنان هم به نوعی پیوستگی ارتباط خانوادگی را قطع میکنند و مقداری ارتباطات سبک تر میشود.**

۷- **زنان نباید درگیر بعضی چیزها و بعضی مشکلات شوند و البته نباید آنان را درگیر هم کرد. بعضی امورات در کنترل حتی مردان هم نیست و در کل انسانها نباید زیاد درگیر آن شوند. از آنجا که زنان احساسات بر آنها غالبتر است، مشکلات کاری بشدت احساساتشان را تحت تاثیر قرار میدهد و برای آنها مشکل ساز میشود.**

۸- **خدای مهربان می فرماید که** وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ **در دوران قاعدگی نزدیک زنان نشوید تا که طهارت بدست آورند. قطعا اینجا منظورش فقط طهارت جسمی نیست و بلکه باید لایه های عقل و احساس هم پاکیزه شوند. یکی از آلودگیهای لایه های عقل و احساس، کلیپهای نامناسب در فضای مجازی است که همزمان حس رشک، حسادت، گریه، خنده، طمع و ... را در انسان تحریک میکند.**

۹- در اینجا لازم است که زنان به طهارت لایه عقل و احساس خود اهمیت دهند، تا بتوانند به چرخه خانواده برگردند. زیرا زنان پایه اصلی خانواده اند و اگر این طهارت صورت نگیرد، بچه های درستی تربیت نخواهند شد و خانواده به هم می ریزد. زنان باید احساسات خود را پاک نگهدارند. زنان قدیمی تر آدمهای ساده ای بودند. حتی خنده هایشان هم ساده و بی آلایش بود، اما حالا اینطوری نیست. زمانی که فرشتگان پیش پیامبر ابراهیم آمدند و مژده اسحاق را به او و همسرش سارا دادند، سارا ناخودآگاه خندید. این جور خندیدن ها واقعی است و ادابازی نیست. انسانها سنگدل شده اند و احساسات مصنوعی و کاذب بر احساسات خدادادی آنها غلبه کرده است. احساسات کاذب و مصنوعی، نوعی سنگدلی است. کسانی که وارد جهنم میشوند، یکی از مشکلات خود در دنیا را سنگدلی اعلام میدارند.

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿۱۰۶﴾

می گویند پروردگارا شقاوت ما بر ما چیره شد و ما مردمی گمراه بودیم (۱۰۶)

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿۱۰۷﴾

پروردگارا ما را از اینجا بیرون بر پس اگر باز هم [به بدی] برگشتیم در آن صورت ستمگر خواهیم بود (۱۰۷)

قَالَ اخْسَئُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿۱۰۸﴾

می فرماید [بروید] در آن گم شوید و با من سخن مگویید (۱۰۸)

۱۰- شاید یکی بگوید که چرا خدا این سختی را برای زنان گذاشته است. این سختی لازم است، زیرا بدون عُسر و سختی، یُسر بدست نخواهد آمد (إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا)**. در چرخه سختی به آسانی** (الْعُسْر به يُسْرً) **است که آدمیان قدر سلامتی و زندگی را خواهند دانست.**

۱۱- زنان اگر این پیوستگیهای روانی را قطع نکنند، بمرور خود را دچار بیماریهای جسمی و مخصوصا بیماریهای زنانه میکنند. تک تک اجزاء بدن انسان برای کارکرد در نظام رحمانی ساخته شده اند و در صورت خارج از این کارکرد، دچار بیماری میشود.

۱۲- ولگردی در وبگردی، اینپوتها و ورودی های زیادی را وارد روان انسانها میکند که نود درصد آنها کثیف است. این یک امر بدیهی است که هر ورودی کثیف، یک اوت پوت و خروجی کثیف هم دارد. مثلا اگر آدمی به هر دلیلی عصبی شود، پر خوری میکند که به آن پرخوری عصبی میگویند. پرخوری منجر به بیمار شدن جسم خواهد شد. بنابراین پرخوری از یک اینپوت غلط روانی سرچشمه می گیرد. به همین منوال تمام مشکلات و عادات جسمی غلط دیگر هم از اینپوتهای غلط روانی ناشی میشوند. فضای مجازی و تلویزیون و ماهواره و کلیپهای متعدد دیگر، نقش مهمی در این آلودگیها دارند. وقتی مثلا بدون هدف وارد اینستاگرام می شوید؛ با کشیدن انگشتان به چپ و یا راست، براحتی کلیپهای متفاوت و متنوعی را می بینید که هر کدام مربوط به موضوعی

است. واقعا آدمی این همه اینپوت و ورودی های مختلف را چکار کند؟ غیر از این است که فکر و عقل و احساس آدمی را درگیر میکند و به تبع آن، حسادت، رشک، طمع، حسرت، چشم و هم چشمی، ترغیب شک و گمان، مسخره کردن دیگران و خیلی موضوعات دیگر را می بینید که هر کدام از اینها گزیده هستند و هیچکدام اینپوت واقعی و درستی را به آدمی نمی دهند.

۱۳- خدا میخواهد که این اینپوتهای غلط قطع شوند و به زندگی نرمال برگردانده شوید. وقتی یک کلیپ یک دقیقه ای در اینستا که برگزیده و منتخب فرد دیگری است، می بینید یعنی فقط یک دقیقه منتخب از زندگی یک فرد را به نمایش می گذارد. بقیه لحظات چی؟ بنابراین ترغیب احساسات و باورها با این کلیپهای بریده و کوتاه، هیچ اطلاعات درستی به آدمی نمی دهد و فقط روان آدمی را در مورد زندگی واقعی به اشتباه می اندازد.

۱۴- دین یک کلمه اوستایی است به معنای سبک و روش و بینش زندگی. انتخاب روشهای غلط برای زندگی که خود و دیگران را به خطر اندازد، باعث ظلم به خود و دیگران میشود و این یعنی تکذیب دین. تکذیب دین به این معنا نیست که کسی مثلا بگوید من دین را قبول ندارم. بلکه تکذیب دین یعنی با روشهایی غیر از روش خدای رحمان زندگی کنید.

۱۵- بسیاری از بیماریهای روانی از عدم تقطیع پیوستگیهای روانی پیش میاید. نماز یک مکانیسم برای تقطیع این پیوستگیهاست. اگر نماز بجا آورده نشود، دچار بیماریهای خطرناک روانی میشوید. مثلا پارانوید یک نوع بیماری روانی است

که بر اثر گرمی مداوم رفتاری و گفتاری و عدم تقطیع در لایه عقل و منطق پیش میاید. یا اینکه عشق یک نوع بیماری روانی است که براثر احساسات خیلی گرم و پیوسته پیش میاید. تنفر هم بر اثر احساسات افراطی پیش میاید. حسادت نوعی منطق گرم است که نیاز به تقطیع دارد. گرمی لایه ناری منجر به بیماریهایی میشود که به ارتباط با اجنه خاتمه می یابد. نماز تمام این مشکلات را حل میکند. خدای مهربان، روان زنان را بهتر از هر کسی می شناسد و میداند که آنان در جریان زندگی از جهات مختلف به قاعدگی نیازمندند و به این تقطیع هم نیازمندند. در واقع نبود قاعدگی در زنان، یک نوع ایراد است و سلامت جسمی و روانی آنان به وجود آن ربط مستقیم دارد.

۱۶- قاعدگی اگر بدرستی طی شود، فایده های زیادی برای زنان و خانواده های آنان دارد که ارزش تحمل اذیتها را دارد. خدای مهربان کاری کرده است که عادت ماهیانه در دوران بارداری و شیردهی اتفاق نیفتد. زیرا در این دوران، زنان مشغولیتهای زیاد دیگری دارند. بعضی ها فکر میکنند که خونریزی دوران قاعدگی، زنان را ضعیف میکند ولی تحقیقات نشان داده است که این گفته صحیح نیست. خونریزی دوران قاعدگی باید دفع شود و اگر دفع نشود، ضرر بیشتری میرساند.

۱۷- با شناخت خاصیت قاعدگی و یا محیض، براحتی میتوان به نقش واقعی زنان و مردان در جامعه پی برد. فمنیستها و سایر ایدئولوژیهای غیر واقعی و خیالی نمی توانند ضامن خوشبختی زن و مرد باشند و جامعه را به نابودی میکشانند.

اختلافات زیادی که در ساختار آفرینش زن و مرد وجود دارد، ما را به این نکته میرساند که زنان و مردان هر کدام وظایف متفاوتی دارند که هر کدام از این وظایف فقط با شرایط گروه خودش سازگار است و لاغیر.

۱۸- حتی مشکلاتی که خدای مهربان در طی زندگی برای ما انسانها چه زن و چه مرد پیش میاورد، بخاطر تقطیع کردن یک سری پیوستگیهای عقلی ، احساسی است تا ما را به توبه و برگشت به مسیر درست وا دارد.

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿۱۵۵﴾

و قطعا شما را به چیزی از [قبیل] ترس و گرسنگی و کاهشی در اموال و جانها و محصولات می آزماییم و مژده ده شکیبایان را (۱۵۵)

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿۱۵۶﴾

[همان] کسانی که چون مصیبتی به آنان برسد می گویند ما از آن خدا هستیم و به سوی او باز می گردیم (۱۵۶)

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿۱۵۷﴾

بر ایشان درودها و رحمتی از پروردگارشان [باد] و راه‌یافتگان [هم] خود ایشانند (۱۵۷)

۱۹ـ خدای مهربان بر قوم فرعون، انواع بلاها و نشانه ها را نازل فرمود تا که یادآورشان باشد و یک سری غرور و مشکلات روانی را قطع کند و آنها به سمت واقعیت و حقیقت برگردند.

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿۱۳۰﴾

و در حقیقت ما فرعونیان را به خشکسالی و کمبود محصولات دچار کردیم باشد که عبرت گیرند (۱۳۰)

اما آنها بجای یادآوری و برگشت به سمت حقیقت، میگفتند این کارها و بلایا بخاطر بدشگونی موسی و اطرافیانش است. این حرف آخر تمام مستکبرین است که مشکلات خود را گردن دیگران می اندازند. مشکلاتی که خود برای خود ایجاد کرده بودند. آنها با رویه ای متفاوت از خلقت و نظام رحمانی، خود را دچار ضد و نقیض میکنند و وقتی در زندگی به بن بست میخورند، خیلی ناجوانمردانه آن را گردن گروه مومن می اندازند.

فَإِذَا جَاءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَلَا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۳۱﴾

پس هنگامی که نیکی [و نعمت] به آنان روی می آورد می گفتند این برای [شایستگی] خود ماست و چون گزندی به آنان می رسید به موسی و همراهانش شگون بد می زدند آگاه باشید که [سرچشمه] بدشگونی آنان تنها نزد خداست [که آنان را به بدی اعمالشان کیفر می دهد] لیکن بیشترشان نمی دانستند (۱۳۱)